

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Επιτροπής για την Διεκδίκηση επίλυσης Υδατικού προβλήματος Θεσσαλίας (Ε.Δ.Υ.ΘΕ)

Τα νερά για την Θεσσαλία αποτελούσαν ανέκαθεν το καθοριστικό στοιχείο για την ασφάλεια της ζωής των κατοίκων και των περιουσιών τους, για την ισορροπία των οικοσυστημάτων της καθώς και για τις προοπτικές βιώσιμης ανάπτυξης στην περιοχή μας.

Παρά τις μεγάλες οικονομικές, τεχνολογικές αλλά και κοινωνικές αλλαγές που υπήρξαν στη χώρα μας, το πρόβλημα των υδάτων της Θεσσαλίας παραμένει άλυτο.

Ειδικά κατά τις τελευταίες τρεις δεκαετίες η κατάσταση επιδεινώνεται με ταχείς ρυθμούς, σε πλήρη δυσαναλογία με τις περιορισμένης κλίμακας παρεμβάσεις (τεχνικά έργα), την ανεπαρκή έως καταστροφική διαχείριση των υδάτων και την κακή κατάσταση στην οποία βρίσκεται μεγάλος αριθμός των υδάτινων οικοσυστημάτων.

Τα παραπάνω όχι μόνο δεν αμφισβητούνται αλλά, με την έγκριση των Σχεδίων Διαχείρισης Υδάτων που θεσμοθετήθηκαν με ευρωπαϊκές οδηγίες (είτε για κατάσταση των νερών, είτε για τις πλημμύρες), είναι πλέον γνωστά και κοινώς παραδεκτά από τις Κυβερνήσεις, την αυτοδιοίκηση και τους πολίτες της Θεσσαλίας.

Συνοπτικά, η κατάσταση της Θεσσαλίας σε σχέση με τις αβεβαιότητες και τις απειλές (ενόψει και της κλιματικής αλλαγής) στον τομέα των υδάτων διαμορφώνονται ως εξής :

- Παραμένουν οι κίνδυνοι από επαναλαμβανόμενες πλημμύρες στην λεκάνη απορροής Πηνειού. Πέρα από επιμέρους επεμβάσεις με συντήρηση παλαιών και δημιουργία νέων αντιπλημμυρικών έργων τοπικού χαρακτήρα, μέγιστη και κρίσιμης σημασίας αναμένεται να είναι η συμβολή ταμιευτήρων νερού περιμετρικά της Θεσσαλίας (Σκοπιά Φαρσάλων, Ελασσόνα, Νεοχώρι, Πύλη Τρικάλων, Μουζάκι κλπ.) που θα συγκρατούν τα νερά κατά την διάρκεια των πλημμυρών, περιορίζοντας αποφασιστικά την καταστροφική τους δράση.

- Παραμένει το πρόβλημα υδατικής ασφάλειας της Θεσσαλίας από τα φαινόμενα ξηρασίας και λειψυδρίας. Η ολοκλήρωση του ταμιευτήρα – φράγματος Συκιάς επί του Άνω Αχελώου θα προσφέρει την δυνατότητα για δημιουργία ενός «αποθέματος» υδάτων, αποφασιστικής σημασίας για τις κρίσιμες αυτές περιόδους.
- Το ίδιο έργο (Συκιά) προσφέρει παράλληλα και ευκαιρίες, αφενός για παραγωγή υδροηλεκτρικής ενέργειας, αφετέρου για ενίσχυση των αναγκών άρδευσης, με την περιορισμένη μεταφορά σε προβληματικές περιοχές της Θεσσαλίας, όπου τα υδατικά ελλείμματα αυξάνονται με ταχείς ρυθμούς (υπεραντλήσεις, σχεδόν «εξαφάνιση» επιφανειακών υδάτων κ.α.).
- Το μέγιστο όμως πρόβλημα συνίσταται στην «αφανή» οικολογική καταστροφή που συντελείται κατά τις τελευταίες δεκαετίες και που, δυστυχώς, δεν ευαισθητοποίησε όσο θα έπρεπε ούτε τους φορείς της περιοχής ούτε τις κυβερνήσεις. Η καταγραφή - από τα Σχέδια Διαχείρισης Υδάτων (ΣΔΥ) - ενός γιγαντιαίου συσσωρευμένου ελλείμματος στα μη ανανεώσιμα αποθέματα των υπόγειων υδροφορέων του κάμπου, το οποίο ξεπερνά τα τρία (3) δισεκατομμύρια κυβ. μέτρα νερού, δεν μπορεί να αγνοηθεί. Το θέμα αυτό μπορεί να αντιμετωπισθεί μεσοπρόθεσμα σε δύο κατευθύνσεις. Αφενός με την επίμονη εφαρμογή ενός προγράμματος εξοικονόμησης νερού, με στόχο την μείωση των καταναλώσεων τουλάχιστον κατά 25%, αφετέρου με την σταδιακή επανατροφοδότηση (εμπλουτισμό) νερού στους εξαντλημένους υδροφορείς, αξιοποιώντας συνδυαστικά όλες τις προσφερόμενες δυνατότητες ταμίευσης, είτε αυτές που προαναφέραμε στην λεκάνη Πηνειού, είτε (κυρίως) αυτήν της Συκιάς στην όμορη λεκάνη Αχελώου.
- Σε ότι αφορά στην Γεωργία, που απορροφά πάνω από το 95% της συνολικής κατανάλωσης νερού, παρατηρείται η απουσία στοχευμένης πολιτικής για εξασφάλιση νερών άρδευσης και μείωση του κόστους παραγωγής, για υποκατάσταση του καταστροφικού μοντέλου των υπεραντλήσεων μόνιμων αποθεμάτων από τους υπόγειους υδροφορείς, για αναδιάρθρωση καλλιεργειών, για το «πέρασμα» στην «έξυπνη» και βιώσιμη Γεωργία, με συνέπεια αρνητικά αποτελέσματα τόσο

στο εισόδημα όσο και στην παραμονή νέων αγροτών στον τομέα αυτό.

- Οι σύνθετες δράσεις που, εντελώς συνοπτικά, περιγράψαμε, απαιτούν πολιτικό και διοικητικό συντονισμό στην κατεύθυνση μιας υγιούς και ορθολογικής διαχείρισης των υδάτων, θεσμικό εκσυγχρονισμό και βελτίωση της λειτουργίας του τομέα διαχείρισης υδάτων καθώς και την δημιουργία φορέα διαχείρισης με συμμετοχή των χρηστών, όπως συμβαίνει σε πλήθος άλλων χωρών στην ΕΕ και τον κόσμο ολόκληρο.

Μπροστά στην εκρηκτική κατάσταση που έχει δημιουργηθεί και στις πιεστικές ανάγκες των χρηστών νερού, εκτιμούμε ότι είναι αναγκαία η ενεργοποίηση των πολιτών στην κατεύθυνση επίλυσης των προβλημάτων.

Για τον λόγο αυτό αναλάβαμε την πρωτοβουλία συγκρότησης μιας επιτροπής που θα διεκδικήσει την εφαρμογή της αναγκαίας πολιτικής, την ολοκλήρωση των ημιτελών και την κατασκευή νέων αναγκαίων υδατικών έργων, την υλοποίηση των υποσχέσεων που επανειλημμένα έχουν δοθεί χωρίς να τηρούνται, με την ελπίδα ότι θα πάψει επιτέλους η Θεσσαλία, στον τομέα των υδάτων, να κινείται χωρίς σχέδιο, στόχους και έργα.

Δηλώνουμε ότι θα επιδιώξουμε την διεύρυνση αυτής της επιτροπής, η οποία είναι «ανοικτή» προς κάθε κατεύθυνση, όχι μόνο όσον αφορά τον αριθμό και την ιδιότητα όσων επιθυμούν να στηρίξουν την επιτροπή αλλά και σε ότι αφορά τις πολιτικές και ιδεολογικές επιλογές των μελών της.

Στην προσπάθεια που απαιτείται δεν περισσεύει κανείς.

Διευκρινίζουμε τέλος πως, επειδή υπάρχουν απόψεις που «έρχονται» από το παρελθόν, σχετικά με την αναγκαιότητα ή όχι των έργων Αχελώου, εμείς αγωνιζόμαστε για την ολοκλήρωσή τους, υποδεικνύοντας παράλληλα την βέλτιστη – κατά την άποψή μας και πάντοτε με βάση τα σημερινά δεδομένα – αξιοποίηση των υδάτων του ταμιευτήρα Συκιάς. Εννοείται πως επειδή οι διεκδικήσεις μας εκτείνονται πολύ πέραν της ολοκλήρωσης των ημιτελών έργων Αχελώου και επειδή η μελλοντική αξιοποίηση των υδάτων Αχελώου αφορά κυρίως στις επόμενες γενιές, επιζητούμε την συνεργασία και με φορείς άλλων τεκμηριωμένων απόψεων.

Ως «αντίπαλοι» μας μπορεί να θεωρηθούν **μόνο** οι πολιτικές, σήμερα και στο μέλλον, οι οποίες λόγω της έλλειψης σχεδιασμού, της μη εφαρμογής ώριμων λύσεων και της μη προώθησης αναγκαίων έργων, θα παρατείνουν τις αβεβαιότητες και τους κινδύνους για την Θεσσαλία.

Οι επόμενες κινήσεις της επιτροπής θα ανακοινωθούν το συντομότερο δυνατόν.

Απρίλιος 2021

Για την πρωτοβουλία :

Αλεξάκος Φώτης, πρώην Νομάρχης, πρώην Δήμαρχος Καρδίτσας,
Αρχοντής Χαρίλαος, Αγρότης,
Βράντζα Παναγιώτα, πρώην βουλευτής Καρδίτσας ΣΥΡΙΖΑ,
Γέμτος Φάνης, ομότιμος καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,
Γιαννακός Κώστας, Πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Λάρισας,
Γκούμας Κώστας, πρώην πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ,
Καλφούντζος Παναγιώτης, Πρόεδρος Συνεταιρισμού αγροτών Θεσσαλίας «ΘΕΣγη»,
Κοτσιμπογεώργος Ηλίας, Πρόεδρος Οικονομικού Επιμελητηρίου Θεσσαλίας,
Κυριάκης Γιώργος, Πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Τρικάλων,
Κυρίτσης Κώστας, Πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Καρδίτσας,
Κυρίτσης Νικόλαος, μέλος ΔΣ Αγροτικού Συν/σμού Θεσσαλών Τοματοπαραγωγών,
Λάμπρου Κων/νος, Πρόεδρος Γεωπονικού Συλλόγου Μαγνησίας,
Μαρκινός Αθανάσιος, Πρόεδρος ΤΟΕΒ Ταυρωπού
Μπαρμπούτης Τάσος, μέλος ΔΣ ΕΘΕΜ,
Ντογκούλης Δημήτρης, Πρόεδρος ΓΕΩΤΕΕ/ΚΕ,
Παπαδόπουλος Φώτης, Πρόεδρος Αγροτικού Συνεταιρισμού Λαρισαίων Αγροτών,
Τσιούρης Δημήτρης, Πρόεδρος ΤΟΕΒ Πηνειού.
Χονδρονάσιος Αλέκος, Αντιδήμαρχος Κιλελέρ